

SYLABUS PRZEDMIOTU W SZKOLE DOKTORSKIEJ UR

Nazwa przedmiotu	Metodologia badań naukowych – dyscyplina archeologia
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Szkoła Doktorska UR
Rodzaj przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)	obowiązkowy
Rok i semestr studiów	2019/2020; I sem.
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) przedmiot	Sławomir Kadrow
Imię i nazwisko osoby egzaminującej lub udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca przedmiot	Sławomir Kadrow
Wymagania wstępne	Ogólna wiedza z zakresu archeologii oraz nauk przyrodniczych, społecznych i humanistycznych.
Efekty uczenia się dla przedmiotu	
Zakładane efekty uczenia się	P8S-WG/1 Doktorant zna i rozumie światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe archeologii w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów. P8S-WG/2 Doktorant zna i rozumie główne tendencje rozwojowe archeologii. P8S-WG/3 Doktorant zna i rozumie metodologię badań naukowych, głównie w zakresie archeologii.
Wiedza:	1. Definiuje główne etapy rozwoju refleksji nad kulturą materialną. 2. Rozróżnia podstawy teoretyczne głównych szkół archeologicznych. 3. Kreśli związki historyczne między głównymi szkołami archeologicznymi. 4. Ocenia wpływ innych dyscyplin naukowych na rozwój archeologii. 5. Analizuje wzajemne związki różnych sfer życia społeczno-kulturowego i politycznego z rozwojem nauki w ogóle i archeologii w szczególności. 6. Rozumie literaturę teoretyczną.
Umiejętności:	1. Odróżnia główne nurty w rozwoju archeologii. 2. Opisuje logikę i determinanty rozwoju najważniejszych szkół archeologicznych. 3. Określa kluczowe elementy głównych

Kompetencje społeczne:	nurtów archeologii. 1. Zachowuje ostrożność w formułowaniu wniosków. 2. Akceptuje różne poglądy. 3. Przedstawia własne poglądy. 3. Dyskutuje.	
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin		
Wykłady – 10 godzin; ćwiczenia – 20 godzin		
Treści programowe		
Tematy wykładów: <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy metodologii nauk przyrodniczych (Kartezjusz), społecznych (Habermas) i humanistycznych (Gadamer) w ujęciu historycznym – 2 godziny. 2. Metodologiczna charakterystyka głównych nurtów w rozwoju archeologii: (a) klasyczny ewolucjonizm, (b) szkoła kulturowo-historyczna, (c) marksizm w archeologii – 2 godziny. 3. Metodologiczna charakterystyka głównych nurtów w rozwoju archeologii: (a) procesualizm, (b) postprocesualizm – 2 godziny. 4. Charakterystyka najnowszych tendencji metodologicznych w archeologii scjentystycznej: (a) neodarwinizm, (b) archeometria, (c) kwantyfikacja, (d) elementy modelowania matematycznego – 2 godziny. 5. Charakterystyka najnowszych tendencji metodologicznych w archeologii społecznej i humanistycznej: (a) globalizacja, (b) pamięć kulturowa, (c) perspektywa „Histoire Croisée” – 2 godziny. Ćwiczenia – <ol style="list-style-type: none"> 1. krytyczna analiza 3 artykułów z zakresu archeologii scjentystycznej – 7 godzin. 2. krytyczna analiza 3 artykułów z zakresu archeologii społecznej – 7 godzin. 3. krytyczna analiza 3 artykułów z zakresu archeologii humanistycznej (historycznej) – 6 godzin. 		
Stosowane metody dydaktyczne	Wykłady z prezentacją multimedialną, omówienie i wyjaśnienie zagadnień przez prowadzącego. Ćwiczenia - praca doktorantów nad lekturą wybranych prac z zakresu teorii archeologii, krytyczna analiza przykładów, dyskusja z udziałem prowadzącego.	
Metody sprawdzania i oceny efektów uczenia się uzyskanych przez doktorantów, w tym forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Wykłady – egzamin (opanowanie wiedzy z zakresu tematycznego wykładów). Ćwiczenia – zaliczenie (aktywna praca nad krytyczną analizą 9 wybranych prac).	
Całkowity nakład pracy doktoranta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach	Liczba godzin w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem (wg programu kształcenia)	Wykłady – 10 godzin Ćwiczenia – 20 godzin
	Praca własna doktoranta	Przygotowanie do ćwiczeń - 30 godzin Przygotowanie do egzaminu –

		120 godzin
	SUMA GODZIN	180 godzin
Język wykładowy	polski	
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kartezjusz, "Rozprawa o metodzie". Warszawa 2002. 2. H.-G. Gadamer, „Prawda i metoda”. Warszawa 2004. 3. J. Habermas, „Teoria i praktyka”. Warszawa 1983. 4. M. Johnson, „Teoria archeologii. Wprowadzenie”. Kraków 2013. 5. M. S. Przybyła, „Teoria ewolucji w archeologicznych badaniach nad dawnymi społeczeństwami”. Kraków 2014. 6. H. Vandkilde, „Brozization. The Bronze Age as Pre-Modern Globalization” <i>Præhistorische Zeitschrift</i> 91, 103-123 (2016). <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hodder I. „Czytanie przeszłości”, Poznań 1995. 2. A. Marciniak i in. (red.), <i>Przeszłość społeczna. Próba konceptualizacji</i>”. Poznań 2012. 3. Assman J. <i>Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych</i>. Warszawa 2008. 4. Barański J. <i>Świat rzeczy. Zarys antropologiczny</i>. Kraków 2007. 5. Kadrow S., Rączkowski W. (red.), <i>Things, Sources, Interpretations (= Analecta Archaeologica Ressoviensia 4)</i>. Rzeszów 2009. 	